

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/378/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912215911
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912215911.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom ul. Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného spoločnosťou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom ul. Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, proti odporcovi O. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. A. č. XXX, XXX XX C., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom ul. J. Bánika 2009/2, 960 01 Zvolen, IČO: 42305675, právne zastúpeného JUDr. Viliam Glézla, advokáta so sídlom ul. Nemčianska 25, Nemce, 974 01 Banská Bystrica, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobora, č. k. 9C/35/2013-25 z 15.04.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania, spočívajúc v trovách právneho zastúpenia, vo výške 58,78 EUR, na účet právneho zástupcu JUDr. Viliama Glézla, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania; zároveň určil, že „zmluvná pokuta, dohodnutá medzi účastníkmi konania podľa dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 28.8.2006 tabuľky č. 1 vo výške 7.500 Sk je neprijateľnou zmluvnou podmienkou“. Navrhovateľovi mal vzniknúť nárok na zmluvnú pokutu z dôvodu porušenia povinností odporcom pred uplynutím doby viazanosti 24 mesiacov, pretože neuhradzoval splatné faktúry za poskytnuté služby. Plnenie týchto vyplývalo zo zmluvy o pripojení z 03.10.2004 v znení dodatku k zmluve z 28.8.2006 a bolo zabezpečené zmluvnou pokutou. Dohodnutá zmluvná pokuta spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o neprimerane vysokú sankciu v pomere k cene mobilného telefónu a jej výška nie je žiadnym spôsobom odstupňovaná s prihliadnutím na obdobie, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti.

Proti rozsudku okresného súdu podal včas odvolanie navrhovateľ. Namietol, že okresný súd neuviedol, v čom spočíva nerovnováha práv a povinností strán podľa dodatku k zmluve o pripojení, nevysporiadal sa s tým, že zmluvná pokuta zabezpečovala zvýhodnenú cenu mobilného zariadenia, čím odporca získal benefit za užívanie služieb po dohodnutú dobu viazanosti. Uplatnenie práva na zmluvnú pokutu nemožno

považovať za nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Zmluvná pokuta je peňažná suma, ktorú má strana porušujúca zmluvu povinnosť zaplatiť, bez ohľadu na to, či porušením povinností vznikla druhej zmluvnej strane škoda. Veriteľovi týmto spôsobom uľahčuje dôkaznú situáciu, pretože nemusí preukazovať vznik škody ani jej výšku. Nárok na zmluvnú pokutu vzniká aj v prípade, keď spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť v posledný deň doby viazanosti. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok, jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel a odporcu zaviazal k náhrade trov.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník. Stotožnil sa s názorom okresného súdu o zmluvnej pokute ako o neprijateľnej zmluvnej podmienke, ktorá je absolútne neplatná. Navrhovateľ ani jeho právny predchodca nezohľadňujú hodnotu a mieru závažnosti porušenia zmluvných povinností, keďže odporca do času porušenia zmluvných povinností uhradil navrhovateľovi sumu, ktorá prevyšuje poskytnuté zvýhodnenie o 206,34 EUR. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty je daná aj jej nejasnou formuláciou, ktorá evokuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov. Uplatnený nárok pritom nemožno priznať ani vzhľadom zákonný zákaz používania neprijateľných zmluvných podmienok (§ 53a Občianskeho zákonníka) ani titulom náhrady škody. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 53 ods. 1, 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Preskúmaním obsahu spisu krajský súd zistil, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu 248,95 EUR s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 248,95 EUR, počítaným od 28.11.2009 do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa dňa 03.10.2004 uzatvoril s odporcom Zmluvu o pripojení podľa § 43 a nasledujúcich zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ktorej predmetom bolo zriadenie prístupu odporcovi do verejnej telefónnej siete prostredníctvom programu 55Viac. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytovania služieb, Osobitné podmienky poskytovania služieb a Cenník služieb, pričom povinnosti z nich vyplývajúce sa odporca zaviazal riadne a včas si plniť. Spolu so zmluvou o pripojení odporca dňa 28.08.2006 podpísal dodatok k zmluve o pripojení, ktorého predmetom bola zmena pôvodne používaného programu služieb v súlade s dodatkom na program 55Viac, po dobu viazanosti 24 mesiacov (podľa bodu 2 sa

odporca zaviazal po dobu 24 mesiacov od uzavretia dodatku nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky, nedopustiť sa takého konania, na základe ktorého by právnenému predchodcovi navrhovateľa vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinností zo strany účastníka) a poskytnutie mobilného telefónu Nokia 6103 za kúpnu cenu 0,03 EUR, vrátane aktivácie zmenených telekomunikačných služieb. Pre prípad porušenia zmluvných povinností boli zmluvnými stranami dohodnuté sankcie. Navrhovateľ právne oprel svoj nárok o dojednanie v bode 4 dodatku. Zmluvná pokuta, vyúčtovaná faktúrou č. 7910536437 zo dňa 08.11.2009, splatnou 27.11.2009 vo výške 248,95 EUR, sa viaže sa k zúčtovaciemu obdobiu 08.10.2009 až 07.11.2009, v ktorom malo dôjsť k porušeniu definovaných zmluvných povinností. Zo spisu je zistiteľné (zoznam faktúr vo vyjadrení navrhovateľa z 10.4.2013 - č. I. 19), že faktúra, na základe ktorej si navrhovateľ voči odporcovi uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, sa stala splatnou 27.11.2009 a ostatné faktúry za dodané služby sa stali splatnými 27.09.2009, 27.10.2008 a 27.11.2008, t. j. po uplynutí doby viazanosti navrhovateľa (24 mesiacov po uzavretí dodatku k zmluve o pripojení). Navrhovateľ iné listinné doklady ani faktúry preukazujúce porušenie zmluvných povinností nepredložil.

Okresný súd návrh zamietol, pretože považoval uplatnenú sankciu - zmluvnú pokutu - za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Všeobecne o zmluvnej pokute platí, že pre platnosť dohody o zmluvnej pokute sa podľa § 544 ods. 1 OZ vyžaduje, aby v písomnej dohode bola jednoznačne určená jej výška alebo spôsob jej určenia, pričom rovnako jednoznačne musí byť vyjadrená a špecifikovaná aj zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta viaže. V prípade, že tieto podstatné náležitosti o zmluvnej pokute v dohode chýbajú alebo nie sú určité a zrozumiteľne vyjadrené, je dohoda v tejto časti podľa § 37 ods. 1 OZ absolútne neplatná. Určitosť prejavu vôle v dohode o zmluvnej pokute je z hľadiska právnej istoty účastníkov vo vzťahu k zabezpečeniu záväzku rozhodujúca, preto musí byť zrejmá aj tretím osobám. Vyššie uvedený spôsob dojednania zmluvnej pokuty v prejednávacom prípade nie je dostatočne určitý, pretože neobsahuje presnú špecifikáciu všetkých zmluvných dojednaní, ktoré zmluvná pokuta zabezpečuje. Znenie bodu 4 dodatku „...porušenie povinností zo strany účastníka, najmä hociktovej povinností“, predstavuje neurčitú zmluvnú formuláciu, ktorá zmluvu v tejto časti robí neplatnou. Z predmetnej zmluvy vyplýva len demonštratívny výpočet povinností, ktorý navodzuje dojem ich rozšíriteľnosti.

Navrhovateľ, pokiaľ si uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, mal povinnosť aj preukázať, že k tvrdenému porušeniu povinností zo zmluvy skutočne došlo. V konaní však nepredložil žiadny doklad, preukazujúci dodanie a fakturovanie ceny dodaných služieb odporcovi v rozhodnom období (t.j. v čase viazanosti), ktoré tento potom nezaplatil. Súčasťou vyjadrenia navrhovateľa z 10.4.2013 je zoznam faktúr, ktoré mali byť vystavené odporcovi, ale fakturované sumy sa vzťahujú na obdobie po skončení doby zmluvnej viazanosti (24 mesiacov), kedy odporca už nemohol porušiť zmluvné povinnosti, zabezpečené zmluvnou pokutou. Na tomto základe možno uzavrieť, že navrhovateľ nepreukázal ani základné skutočnosti, ktoré v súdnom konaní navodzujú ním uplatňované právo na zaplatenie zmluvnej pokuty (§544 ods. 1 OZ). Z tohto dôvodu bolo potrebné návrh ako neopodstatnený v celom rozsahu zamietnuť.

Významnejším, a teda prvoradým dôvodom na zamietnutie návrhu navrhovateľa, však je skutočnosť, že dojednanie o zmluvnej pokute je ako absolútne neplatné neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy; zmluvná pokuta rovnakého významu bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku súdmi Slovenskej republiky (napr. rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 sp. zn. 16Co/32/2012, rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/125/2012, Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 12C/33/2013). Navrhovateľ podľa § 53a ods. 1 OZ mal povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a nárok na plnenie z takejto zmluvnej podmienky nemôže ani uplatňovať na súde. Pokiaľ zákonný zákaz nerespektoval a nárok na súde uplatnil, nevyhnutným procesným následkom musí byť zamietnutie návrhu. Iný postoj súdu by znamenal akceptovanie protiprávneho stavu.

Reagujúc na odvolacie dôvody krajský súd považuje za potrebné uviesť, že bolo len obchodnou politikou právneho predchodcu navrhovateľa, že predával mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú (trhový) cenu;

rozdiel medzi skutočnou (trhovou) a zvýhodnenou cenou mobilného telefónu je výsledkom zmluvného konsenzu medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou a nejde preto o škodu. Prípadná zvýhodnená kúpna cena mobilného telefónu nemá vplyv na posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti dojednania o zmluvnej pokute v prejednávanej veci.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľ nemal v konaní úspech, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, ale žiadne trovy odvolacieho konania si neuplatnil a ani mu nevyplývajú zo spisu; preto mu súd náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi nepriznal. Vedľajší účastník vstúpil do konania po vyhlásení prvostupňového rozhodnutia v štádiu odvolacieho konania a právo na náhradu trov odvolacieho konania si uplatnil riadne a včas v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Preto odvolací súd zaviazal v odvolacom konaní neúspešného navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania celkom vo výške 58,78 EUR, ktoré predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia. Pozostávajú z tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom z 19.06.2013, podanie písomného vyjadrenia z 21.06.2013 k odvolaniu navrhovateľa) po 21,58 EUR ako základnej sadzby tarifnej odmeny, určenej z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1 za použitia § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky a z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedené 2 úkony právnej služby po 7,81 EUR (§ 16 ods. 3 vyhlášky) vo výške 15,62 EUR. Trovy odvolacieho konania v celkovej sume 58,78 EUR je povinný navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Viliam Glézla, advokáta so sídlom advokátskej kancelárie Nemčianska 25, Nemce, 974 01 Banská Bystrica, č. ú. : XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, vedený vo Y. banka, a.s., pobočka zahraničnej banky.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.